

⇒ ചരിത്രത്തിലെ ആ വദ്ധകൾ അതേ റോളിൽ ഇപ്പോഴും തുടരുന്നു എന്ന സൂചനയാണിൽ ⇒

ആദിവാസി - ദളിക് വിഭാഗങ്ങളോട് അധികാരി വർഗ്ഗം ചെർത്ത് വദ്ധകൾ, ചരിത്രത്തിൽ മാത്രം ഒരു തുണ്ടി നിൽക്കുന്നതല്ല. ഭൂമിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വദ്ധനയുടെ പുതിയ പതിപ്പുകൾ ഇന്നും ആ കുടത്തി ലേക്ക് എഴുതിച്ചേർക്കപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. എല്ലാവർക്കും ഭൂമി നൽകിയെന്നും ഭൂരഹിതരുടെ പ്രസ്താവശ്രീ പരിഹരിച്ചെന്നും സർക്കാർ പ്രചരിപ്പിക്കുവേം യാമാർത്ഥ്യം മറ്റുവശത്ത് ദാരുഞമാംവിധം നിൽക്കുകയാണ്. എവിടെ ഭൂമി നൽകി, എങ്ങനെയുള്ള ഭൂമി നൽകി, അവർ അവിടെ എങ്ങനെ ജീവിക്കുന്നു തുടങ്ങിയ ചോദ്യങ്ങളുണ്ടാകാനുള്ള സാധ്യത കൂടുതൽ അധികാരികൾ മനസ്പൃഷ്ടം നട്ടെച്ചുന്നു. ഈ

ഭൂമി ലഭിച്ച ചെങ്ങറ സമരക്കാർ കബളിപ്പിക്കപ്പെട്ടത് എങ്ങനെ?

ചെങ്ങറ ഭൂസമർ പ്രവർത്തകർക്ക് വേണ്ടി സർക്കാർ നിശ്ചയിച്ച പാക്കേജ് സ്വീകരിച്ച്, കൃഷിഭൂമിയെന്ന ആവശ്യം യാമാർത്ഥ്യമാ കുന്നതും സ്വപ്നം കണ്ട് യാത്രതുടങ്ങിയവരുടെ ഭാരുണ്ണാവസ്ഥകൾ ബജ്ജിപ്പെടുത്തുന്ന റിഷോർട്ട്. ചെങ്ങറ പാക്കേജിനാൽ വാദിത്തരായവർ കൊല്ലം ജില്ലയിലെ അരീപ്പയിൽ വിണ്ടും ഭൂസമർം തുടങ്ങിയപ്പോഴും അവിടെയൊന്നും എത്തിച്ചേരാൻ പോലുമാക്കാതെ ദുരിതത്തിൽ കഴിയുന്നവരുടെ ജീവിതാവസ്ഥകൾ.

■ **കെ. സന്ദീപ്**

ചോദ്യങ്ങളെ അഭിസംഖ്യാധന ചെയ്യാത്തിട്ടെന്നൊളം പ്രസ്താവശ്രീ രൂക്ഷമായിത്തെന്ന നിലവനിൽക്കുമെന്ന ഓർമ്മപ്പെടുത്തലാണ് ചെങ്ങറ സമരത്തെ തുടർന്ന ഭൂമി നൽകി പുനരധിവസിപ്പിച്ചവരുടെ ഇന്നത്തെ അവസ്ഥ.

സംാത്രന്ത്യത്തിന് മുമ്പും പിന്നും ഭരണകൂട്- കക്ഷി രാഷ്ട്രീയത്തിൽനിന്ന് സഹായത്തോടെ അടിസ്ഥാന വിഭാഗങ്ങൾക്കെതിരെ നടത്തിയ സംഘടിത നീക്കങ്ങൾ ഭൂമി അനുബാധിനപ്പെട്ടതിൽനിന്ന് ചരിത്രത്തിൽ വായിച്ചടക്കാവുന്നതാണ്. ഇത്തരം സംഘടിത നീക്കങ്ങളെ തിരിച്ചറിയുകയും രാഷ്ട്രീയപരമായി തന്നെ ഭരണകൂടവുമായി സംഭാഷണത്തിൽ ഏർപ്പെടുകയുമാണ് ഓരോ ആദിവാസി- ദളിക് മുന്നേറ്റങ്ങളും. എന്നാൽ ഇത്തരം മുന്നേറ്റങ്ങളെയും മറ്റു ചോദ്യങ്ങളെയും പരാജയപ്പെടുത്താനുള്ള തീവ്രശമാങ്ങൾ പലഭാഗത്തു നിന്നും തുടർന്നു കൊണ്ടേയിരിക്കുന്നുണ്ട്. ചരിത്രത്തിലെ ആ വദ്ധകൾ അതേ റോളിൽ ഇപ്പോഴും തുടരുന്നു എന്നുള്ളതിൽനിന്ന് തെളിവാണിൽ. ആദിവാസി- ദളിക് രാഷ്ട്രീയ മുന്നേറ്റങ്ങൾ ഒരേ സമയം ചരിത്രത്തിലെ പിഴവുകളിലേക്ക് ശ്രദ്ധക്ഷണിക്കുന്നതോടൊപ്പം ഭൂപ്രസ്തന്തതിലെ ഭരണകൂടനിലപാടുകളുടെ കപടതകളെക്കുടി ഉച്ചത്തിൽ വിളിച്ചു പറയുന്നുണ്ട്. ഇവരോടൊക്കെ ഇങ്ങനെ ജീവിച്ചാൽ മതിയെന്ന നിലപാടാണ് അധികാരമുള്ള മധ്യ-ഉപരി വർഗ്ഗ സമൂഹത്തിന്. ഭൂമി ആദിവാസി- ദളിക് ജനവിഭാഗത്തിന് അവകാശപ്പെട്ടതാണെന്ന വസ്തുത മറച്ചുപിടിച്ച്, അതിന് ഒരാരുത്തിരുന്ന് മണം പുരട്ടിവെക്കാനുള്ള

⇒ വീട് നിർമ്മാണത്തിനുള്ള തുക പിന്നീട് വർദ്ധിപ്പിച്ച് നൽകിയെങ്കിലും അതും അപര്യാപ്തമായിരുന്നു ⇒

സാറക്കുടിയും പൊടിക്കുടിയും പേരമകളും പെരിങ്ങേം പുനരധിവാസ പ്രദേശത്ത്

ബോധ്യർവ്വമായ ശ്രമമാണ് നടക്കുന്നത്. ഈ വിഭാഗാംഗ് ഭരണകൂടത്തിൻ്റെ ആദിവാസി-ഭജിത് വിരുദ്ധ സാഡാവം പുറത്തു വരുന്നത്.

മുത്തങ്ങയ്ക്കും ചെങ്ങാള്ക്കും ശേഷം ഭൂമിക്ക് വേണ്ടിയുള്ള പോരാട്ടങ്ങളുടെ മറ്റാരു പ്രദേശമായി അരിപ്പ് മാറിയിരിക്കുന്നു. ഭൂരഹിതരായ ആയിരത്തി അഞ്ചു റിലയികകും കുടുംബങ്ങൾകും കഴിഞ്ഞത് ആർ മാസത്താളമായി സമരഭൂമിയിലാണ്. പരിഹരിക്കപ്പെട്ടു എന്ന് കൊട്ടിശേഖരാഷ്ട്രി പലതിരുന്നും അകം പൊള്ളയായിരുന്നു ഫുന്നിൽന്റെ തിരിച്ചിറിവിൽ നിന്നാണ് മുത്തങ്ങയ്ക്ക് ശേഷം ചെങ്ങാള്ക്കും അതിനെന്തെന്തുടങ്ങി അരിപ്പുയും സംഭവിക്കുന്നത്. ചെങ്ങരു സമരത്തിലെ പലരും അരിപ്പയിലെ സമരമും തത്തും മുദ്രാവാക്യങ്ങളുമായി എത്തിയിരിക്കുന്നതിന്റെ പ്രധാന കാരണമും ഇതുതന്നെയാണ്. ചെങ്ങരു പുനരധിവാസ പാക്കേജിൽ പ്ല്ലൂത്തി സർക്കാർ നൽകിയ ഭൂമിയിൽ ജീവിതം സാധ്യമാവാതെ കഴിയേണ്ടിവന്നതിന്റെ വേദനിപ്പിക്കുന്ന ഓർമ്മയിലാണ് ഇവിടെയെത്തിരിയാം ഓരോ സമര പകാളിയും.

അരിപ്പയിൽ ഭൂസമരത്തിന്റെ പുതിയ അധ്യായം തുറക്കപ്പെട്ടകിലും ഇന്നിയെന്നാരു സമരത്തിന് ശേഷിയില്ലാതെ ചെങ്ങരു പാക്കേജിൽ ലഭിച്ച തരിശുഭൂമിയിൽ കഴിയുന്ന കൂടുംബങ്ങൾക്കേരളത്തിന്റെ വിവിധ ജില്ലകളിലുണ്ട്. പല വാർദ്ദാനങ്ങളും നിരവും ചെങ്ങരു സമരം 'ഗംഗീര'മായി ഒത്തുതീർപ്പാക്കുന്നോടു കൂടി മനുഷ്യർ

പ്രതിക്ഷീച്ചിട്ടുണ്ടാവില്ല. പുനരധിവാസ മെന്ന പേരിൽ സർക്കാർ ചെയ്ത കൊടും വാദമായുടെ തെളിവുകൾ ഓരോ പ്രദേശ വും അവിടെന്നത് മനുഷ്യരും കാട്ടിന്തെയും സർക്കാരിന്റെ വാക്ക് വിശദിച്ച് പുതിയെല്ലാ രൂ ജീവിതം തേടിപ്പോയ ഏതെങ്കും കുടുംബങ്ങളാണ് പുതിയ മല്ലിൽ നിസഹാരായായി ജീവിക്കുന്നത്. ഉപരോധങ്ങളും അക്കുമാനാം സാങ്കേതികമായും മുട്ടുമുടക്കംകും കയ്യപേരിയ അനുഭവങ്ങളാണ് ചെങ്ങരു സമരത്തിലും ഭൂരഹിതർക്ക് ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്. അതുകൊണ്ട് തന്നെയാണ് തൃപ്തികരമല്ലാതിരുന്നിട്ടും സമരം ഒത്തുതീർക്കാൻ സർക്കാർ തീരുമാനിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ ഭൂരഹിതർക്ക് അധികാരിക്കേണ്ടി വന്നത്. സംസ്ഥാനത്തെ പത്ത് ജില്ലകളിൽ 831.03 ഏക്കർ ഭൂമി കാണ്ടാത്തി 1495 കുടുംബങ്ങളും പുനരധിവാസിപ്പിക്കുമെയിരുന്നു സർക്കാർ നൽകിയ ഉറപ്പ്. പട്ടിക വർഗ വിഭാഗ ക്കാർക്ക് ഒരേക്കരും വീട് നിർമ്മിക്കാൻ 1,20,000 രൂപയും പട്ടിക ജാതി വിഭാഗങ്ങൾക്ക് 50 സെറ്റും 1,00,000 രൂപയും മറ്റ് വിഭാഗങ്ങൾക്ക് 25 സെറ്റും 75,000 രൂപയും കുടാതെ വിദ്യാഭ്യാസ സഹകര്യം, റോഡ്, ആരു പത്തി, വൈദ്യുതി തുടങ്ങിയ അനുഭവങ്ങൾ സംശയങ്ങളും സർക്കാർ വ്യവസ്ഥയിൽ പരയുന്നു (വീട് നിർമ്മാണത്തിനുള്ള തുക പിന്നീട് വർദ്ധിപ്പിച്ച് നൽകിയെങ്കിലും അതും അപര്യാപ്തമായിരുന്നു).

ഒത്തുതീർപ്പ് വ്യവസ്ഥകളോട് യോജിപ്പിണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിലും അത് സ്വീകരിക്കാൻ

⇒ പാരമ്പര്യമായി കിട്ടിയ സത്തുകൾ കാര്യമായി ഒന്നും തന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല ⇒

സമർക്കാർ നിർബന്ധിതരകുകയായിരുന്നു. ആദ്ദോഹംതേരാട ഭൂമിയുടെ പട്ടയ വിതരം എം നടത്തിയാണ് സർക്കാർ ഭൂരഹിതരെ സമരഭൂമിയിൽ നിന്നും ഇരക്കിവിട്ടു. ജീവി തത്തിൻ്റെ നല്ലാരു ഭാഗം റോഡ് - തോട് പുറമ്പോക്കുകളിൽ അനുവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട് കഴിഞ്ഞതിൽ നിന്ന് ഏറ്റരെയാനും വ്യത്യ സ്വന്മായിരുന്നില്ല പുനരധിവാസ മേഖലയിലും ഇവരുടെ സ്ഥിതി. ഒത്തുതീർപ്പ് വ്യവ സ്ഥിയുടെ പ്രത്യേകശമായ ലംഘനങ്ങളാണ് പാക്കേജിൽന്റെ നടപ്പാക്കൽ സമയത്ത് ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്. കൂഷിയോഗ്യമായ സ്ഥലം കു എഞ്ചത്തി നൽകുന്നതിൽ ഗുരുതരമായ വിച്ച ചയാണ് സർക്കാരിന്റെ ഭാഗത്തു നിന്നും ഉണ്ടായത്. പുല്ലുപോലും മുളയ്ക്കാത്ത പാര പ്രദേശങ്ങളും കുന്നിൻ ചെരിവുകളും പൂഞ്ഞേഷ്യൾ കോർപ്പറേഷൻറെ കുമാവിൻ തോട്ടങ്ങളുമാണ് ഇവരെ വരവേറ്റത്. താമ സിക്കാനുള്ള കൃത്യമായ സ്ഥലം കാണിച്ചു കൊടുക്കാതെ നിരന്നു കിടക്കുന്ന പാറപ്ര ദേശങ്ങളിൽ ഭൂരഹിതരെ ഉപേക്ഷിക്കുകയായിരുന്നു. വ്യത്യസ്ത സാമൂഹിക പരിസര അങ്ങിൽ കഴിഞ്ഞ്, പരിപിതമല്ലാത്ത സ്ഥല തൽ എത്തിപ്പെട്ട ഇവരുടെ മനോവിഷമങ്ങൾ പോലും വളരെ നിസാരമായാണ് വിലയിരുത്തപ്പെട്ടത്. സർക്കാരും അധികാരിത്തിൽ പകാളിത്തമുള്ള ജനങ്ങളും സംഘടിതമായി, ഒരു പ്രതികാര മനോഭാവത്തിൽ നടത്തിയ നീക്കമായി വേണം ഇതിനെ കണക്കാക്കാൻ.

പെരിങ്ങോം:

എപ്പെട്ടു പോയ മുന്ന് കുടുംബങ്ങൾക്ക് കണ്ണുർ ജില്ലയിലെ പെരിങ്ങോന്ത് 32 കുടുംബങ്ങൾക്കായി പത്രം എക്കർ ഭൂമി അനുവദിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ മുന്നു കുടുംബങ്ങൾക്ക് മാത്രമാണ് ഇവിടെ ഭൂമി എറുടുത്തത്. വിവിധ പ്രദേശങ്ങളിൽ നിന്ന് എത്തിയെ ഇവർ പട്ടികജാതി വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ട കുറവ് വർ സമുദായക്കാരാണ്. പെരിങ്ങോം-വയക്കര ശ്രാമപദ്ധതിയിൽ ആസ്ഥാനത്തു നിന്നും എട്ട് കിലോമീറ്റർ ചീമേനി റൂട്ടിൽ സഖ്യത്തിലൂൽ പുനരധിവാസ സ്ഥലം തെത്തത്താം. വിജനമായ ഈ പ്രദേശത്ത് റോധിക്കിലായി നിരന്നു കിടക്കുന്ന പാര പൂഞ്ഞും അതിൽ അങ്ങിങ്ങായി കെട്ടിയ മുന്നു കുടിലുകളും. കുടിലുകളിൽ ആർ താമസമുണ്ടാണ് വിഹാസിക്കാൻ പ്രയാസം. വിറക്കിൻ കഷ്ണങ്ങൾക്കു കൊണ്ട് കെട്ടി ഉയർത്തിയ, ഓലയും പുല്ലും ടാർപോളിനും കൊണ്ട് മേൽക്കൂര മറച്ച ഈ കുടിലുകളിലാണ് കഴിഞ്ഞ മുന്നു വർഷമായി മഴയും വെയിലുമേറ്റ് ഇവർ താമസിക്കുന്നത്. എല്ലാ

വീടുമുറ്റത്തും പട്ടികൾ കാവലുണ്ട്. ഇവിടു തന്ത മനുഷ്യ ജീവിതങ്ങൾക്ക് രക്ഷകരായി നിൽക്കുന്ന ജീവികൾ. കയറി വരുന്നവരെ സംശയത്തിന്റെ കല്പിലൂടെ അളന്ന് നോക്കാൻ ശൈലിക്കപ്പെട്ടവർ. ചാക്കുകൾ കൊണ്ടും പാഴ്തുണികൾ കൊണ്ടും നിലം വിരിച്ചിരുന്നു. ഇലപ്പിടങ്ങളോ കിടക്കാനുള്ള സൗകര്യങ്ങളോ ഇല്ല. അക്കത്ത് ഇരുട്ട് മാത്രം. ആ കുരയിൽ നിന്നും പുറത്തേക്ക് ഇറങ്ങി വരുന്ന ഓരോരുത്തരുടെ മുവത്തും വല്ലാത്ത നിസാഗതയാണ്. ദേവനയും ദേശ്യവും കൊണ്ട് കല്പിച്ചു പോയ മുവങ്ങൾ. തെളിച്ചുള്ള ഒരു മുവവും അവിടെ കണ്ണ താനാവാലില്ല. അവരുടെ അനുഭവങ്ങൾ അതെ ലഘുവായിട്ടുള്ളതായിരുന്നില്ല.

മാറ്റപ്പുർപ്പിക്കപ്പെട്ട സ്ഥലത്തെ ദുരിത അശേഷകുകയാണ് പൊടിക്കുടിയും സാരക്കുടിയും കേശവനും രാജമണ്ഡലം രാജനും അമിണിയും.

പൊടിക്കുടി: ഞങ്ങൾ വയനാട്ടിൽ നിന്ന് വനവാസം. അവിടെ സർക്കാരിന്റെ കെവശ മുള്ള അഞ്ച് സെന്റ് സ്ഥലത്തായിരുന്നു താമസം. നാനും ഓരു സാരക്കുടിയും മക്കളും അവരുടെ മക്കളും വർഷങ്ങളായി അവിടെ തന്നെന്നാണ്. കുപിപ്പിനിയായിരുന്നു പ്രധാന വരുമാന മാർഗ്ഗം. പാരമ്പര്യമായി കിട്ടിയ സത്തുകൾ കാര്യമായി ഒന്നും തന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. കുറേ കാലം താഴാശിലനേഷിച്ച് പല ദേശങ്ങളിലായി അലങ്കരിച്ചു നടന്നു. ജീവിതത്തിന്റെ നല്ലാരു ഭാഗം സ്വന്മായി ഭൂമിയോ നല്ല വീംബാ ഇല്ലാതെ വളരെ കഷ്ടപ്പെട്ട ജീവിച്ചു. മക്കൾക്കും ഇവ ഗതി വരുത്തരുതെ എന്ന ആഗ്രഹത്തിലാണ് ഭൂസമരത്തിൽ പങ്കെടുത്തതും ഒടുവിൽ ഇവിടെ എത്തിപ്പെട്ടതും. എല്ലാ പ്രതീക്ഷകളും ഇവിടെ എത്തിയതോടെ ഇല്ലാതായി.

കേശവൻ: നാനും ഓരുയും മക്കളും അടുത്തിൽ സർക്കാർ ഭൂമിയിൽ താൽക്കാലിക കുറയിലായിരുന്നു. ഇപ്പറ്റി ദുരിതത്തിന് അറുതിയാവുമെന്ന പ്രതീക്ഷയിലാണ് ചെങ്ങു സ്ഥലത്തിൽ പങ്കെടുക്കാൻ പുറപ്പെട്ടത്. ഉപരോധങ്ങളും അക്കമണിങ്ങളും അഞ്ചിത്തും മുന്നു വർഷം സ്ഥലത്തിൽ ഞങ്ങൾ കുറേ കഷ്ടപ്പെട്ടു. കുടിക്കളും വിദ്യാഭ്യാസം മുടങ്ങി. അപ്പോഴും മനസിൽ വല്ലാത്ത പ്രതീക്ഷയുണ്ടായിരുന്നു. കിടക്കാനും കുഷിച്ചെത്തുകളിൽ ആവശ്യമെന്ന പ്രതീക്ഷ. എന്നാൽ ഇവിടെത്തെ അവസ്ഥ നിങ്ങൾ കണ്ണഡോ. പ്രാണികൾ ചീറ്റുകൾ കൊണ്ടും ഓലകൾ കൊണ്ടും മേഖല വീടു

⇒ പുന്നംക് കൊല്ലുതേക്ക് ഈ ഭൂമി വിൽക്കാൻ പട്ടിക്കുന്നാണ് സർക്കാർ നിയമം ⇒

കളിലാണ് തെങ്ങളുടെ ജീവിതം. കുടിൽ കെട്ടാൻ 3000 രൂപയാണ് തെങ്ങൾക്ക് ആദ്യം അനുവദിച്ചത്. ആ പെപസ കൊണ്ട് കെട്ടിയ താണിൽ. ഏതു കാറിലും മഴയില്ലെങ്കാണ് ഈ ത് തകർന്ന വീഴുക എന്നെനിയില്ല. കണ്ണി വെക്കണ്ണമെക്കിൽ വീടിന് പുറത്ത് അടുപ്പ് കുട്ടണം. സപ്പംമായി കിടന്നുരഞ്ഞാനും നിന്നു തിരിയാനും കുറയിൽ സ്ഥലമില്ല. പല സ്ഥലങ്ങളിൽ ചിതറിപ്പോയ തെങ്ങളുടെ കുടുംബങ്ങൾക്ക് കണ്ണുമുട്ടാൻ സാധിക്കുന്നില്ല. ഒന്ന് സമാധാനത്തോടെ ജീവിക്കാൻ തു ദേശവാസർക്ക് കഴിയുന്നുണ്ടോ.

ഭാസ്കരൻ: താണും ഭാര്യയും കുടുംബവും പത്തനംപുരത്ത് കോളനിയിൽ അബ്ദ് സെൻസ് സ്ഥലത്താണ് വർഷങ്ങളായി താമ സിച്ചത്. കുടികിടപ്പായി കിട്ടിയ സ്ഥലമായി രൂനു. മറ്റ് രേഖകളൊന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അതിന് മുമ്പ് 22 വർഷം പറക്കോട് പുറ സ്നോക് ഭൂമിയിൽ താൽക്കാലിക കുടിൽ കെട്ടി താമസിക്കുകയായിരുന്നു. പിനീട് കുലിപ്പണിക്ക് വേണ്ടി പത്താനാപുരത്ത് എത്തിയതാണ്.

പൊടിക്കുട്ടി: തെങ്ങളാരും സന്നമായി സ്ഥലമുണ്ടായി സമരത്തിന് പോയ ആൾക്കാരില്ല. മരിച്ചാൽ പോലും തെങ്ങെല്ലാം അടക്കാൻ ഒരു സ്ഥലമില്ല. മരിച്ചാൽ തെങ്ങെല്ലാം പാരപ്പു നിൽക്കുന്നത് വെച്ച് ഉണ്ടെങ്കിൽ സംശയമല്ല. ആയ കാലത്ത് ജനിമാരുടെ കുലിപ്പണിക്കാരായി രൂനവരുടെ മകളാണ് തെങ്ങൾ. അന്ന് അ

വർ തെങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി ഉണ്ടാക്കാൻ നോ കണിയിട്ടില്ല. ജനിക്ക് വേണ്ടി ഉണ്ടാക്കാനേ നോക്കിയിട്ടുള്ളൂ. സന്തമായി ഭൂമി ഉണ്ടാക്കുന്നതിനുകൂടി അവർ അന്ന് ചിന്തിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഇവിടെ തെങ്ങൾക്ക് മുന്ന് കുടുംബങ്ങൾക്കും അസ്വത്ത് സെൻസ് സ്ഥലം വീതമാണ് കിട്ടിയത്. സ്ഥലം കിട്ടിയാൽ മകൾക്ക് വേണ്ടി കരുതാമെന്ന് കണക്കാക്കിയിരുന്നു. എന്നാൽ ഇങ്ങനെ കിട്ടുമെന്നല്ല പ്രതിക്ഷിച്ചിപ്പുത്. ഈ പാറപ്രദേശത്ത് തെങ്ങൾ എന്നു ചെയ്യാനാണ്. ഈ തു മാറ്റിത്തരാൻ അധികാരിക്കുന്നോടു ഒന്നും ഇതുവരെ അനുകൂലമായ മറുപടി കിട്ടിയിട്ടില്ല. സർക്കാർ ഓഫീസുകൾ കയറിയിരിക്കാത്ത ദിവസങ്ങളില്ല. പരാതി അയക്കാത്ത ഉദ്യാഗസ്ഥരില്ല. എന്നിട്ടും മലമില്ല. മുകളിൽ നിന്ന് ഔർജ്ജം വരുന്നിരുന്നുണ്ട് അവർ പറയുന്നത്. പത്രം കൊല്ലുതേക്ക് ഈ ഭൂമി വിൽക്കാൻ പാടിക്കുന്നാണ് സർക്കാർ നിയമം. ഒന്നുകിൽ തെങ്ങെല്ലാം ഇത് വിൽക്കാൻ അനുവദിക്കണം. വിറ്റിട്ട് തെങ്ങൾ വേരെ എവിടെയെങ്കിലും മണ്ണുള്ള സ്ഥലം കണ്ണാട്ടി ജീവിച്ചോളം. അല്ലെങ്കിൽ കുഷിയോഗ്യമായ സ്ഥലം നൽകണാം. ഈ ജീലിയിൽ കുഷി യോഗ്യമായ മറ്റ് സ്ഥലങ്ങൾ ഉണ്ട്. പക്ഷേ വസന്മാരിൽ നിന്ന് തെങ്ങൾക്കുത് വാങ്ങിത്തരാൻ അധികാരിക്കുന്നോടു കൂടിയില്ല. ഹാരിസാൻ മലയാളം അനധികൃതമായി കൈവശം വെച്ചിരി

പാറപ്രദേശത്ത് പച്ചക്കരി കുഷിക്കുള്ള ശേമം

⇒ അയൽ വീടുകളിൽ നിന്നും കഷ്ടപ്പെട്ടാണ് പലപ്പോഴും കുടിവെള്ളം കൊണ്ടുവരുന്ത് ⇒

കുന്ന ഭൂമി തിരിച്ചു പിടിക്കാൻ സർക്കാരിന്
കഴിയില്ല. മറിച്ച് തങ്ങളെപ്പോലുള്ളത് വർ ഈ
പാറ ഭൂമിയുടെ നികുതിയാണ് ചീലേഷ്യകിൽ അ
വർ ജപ്പാൻ നോട്ടീസ് അയക്കും. തങ്ങൾ
മുന്നു കൂടുംബങ്ങൾ ഇവിടെ ഏറപ്പെട്ടു പോ
യി. തങ്ങൾക്ക് നന്നും ചെയ്യാനാവുന്നില്ല.
ഇവിടെത്തെ 32 കൂടുംബങ്ങളും എത്തിയിരു
നെങ്കിൽ ഏകൈക്കായി എത്തെങ്കിലുമൊക്കെ
ചെയ്യാമായിരുന്നു.

അമ്മിണി: കുച്ചികൾ വേണ്ടി ഞങ്ങൾക്ക് അസ്തിനായിരുന്ന് രൂപ അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷെ അതുകൊണ്ട് മുള്ളു പറിപ്പുത്തെ ഏ നും ചെയ്യാനാണ്. കുറിച്ച് മല്ലിട്ട് ചൊയിയ റിതിയിൽ പച്ചക്കരികൾ നട്ടുവിട്ടപ്പീക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലിലും അത് കുറുക്കെന്നും പട്ടയും നശിപ്പിക്കും. ഞങ്ങളിലിട്ടും ചതേരാ ജീവിച്ചോ എന്ന് നോക്കാൻ പോലും ആരും വരുന്നില്ല. **സാരക്കുട്ടി:** ഞങ്ങൾക്ക് കുലിപ്പണിയെടുത്ത് ഇനി എത്രകാലം ജീവിക്കും. പ്രായമായില്ലെന്നാഴിലുറപ്പ് പബ്ലി ഉണ്ണേണ്ണിലും തുച്ഛമായ തുകയാണ് കിട്ടുന്നത്. അത് എപ്പോഴും ഇല്ലാണ്ണോ. പരിചയമില്ലാത്ത സ്ഥലമായതിനാൽ മറ്റ് പണികളും കുറവാണ്. മഴക്കാലം തെറ്റാക്കേ പണി തീരെ ഉണ്ടാവില്ല. പട്ടിണികിടക്കേണ്ണെങ്കിലും.

രജമുഖം: നൈസർക്ക് ഇവിടെ കുറുപ്പിലും, കുളിമുന്തിരിലും, കുടിക്കാനോ കൂളിക്കാനോ വെള്ളമില്ല രാത്രിയിൽ വെളിച്ചും പോലുമുണ്ട്. കുറുപ്പിൽ പോകണമെങ്കിൽ രാത്രിയാബാൻ കാത്തിരിക്കണം. കുടിവെള്ളത്തിനായി ഒരു കുഴൽക്കിണിൾ നിർമ്മിച്ചു നൽകിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും കുടിക്കാനല്ല കുഴലിക്കാൻ പോലും പറ്റാത്ത സ്ഥിതിയാണ്. മണ്ണ് കലർന്ന വെള്ളമാണ് കിട്ടുന്നത്. മുത്ത് കുടിച്ചു നൈസർക്ക് അസുവമാണ്. മേലാസകലം ചൊരി പിടിച്ചു തുടങ്ങി. ചായയുടെയും കണ്ണയിയുടെയും നിറം കണ്ണാൽ കുടിക്കാൻ തോന്തും. കുടിവെള്ളത്തിനായി വേഗെയും പെപ്പുകൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അതിലും വെള്ളമൊന്തുമുണ്ട്. അയൽ വീടുകളിൽ നിന്നും കഷ്ടപ്പെട്ടാണ് പലപ്പോഴും കുടിവെള്ളം കൊണ്ടുവരുന്നത്. എന്തെങ്കിലും രോഗം പിടിപ്പൊരി ചികിത്സ തേടാൻ ആസുപ്പത്രി സൗകര്യവും നൈസർക്കിലും, ഇവിടെക്കിടന്ന് ചായുകയേ മാർഗമുള്ളു.

പൊടിക്കുടി: പുനരധിവാസ പാങ്കേജ് നട
പൂലാക്കാൻ കെ.ആർ. നാരായണൻ കോ-
ഓപ്പറേറ്റിവ് വില്ലേജ് ഇൻഹാബിറ്റൻസ്
വെൽഫേറൽ സൈബെസ്ട്രി കാസർഗോഡ്
പെരിയതിൽ രൂപീകരിച്ചിരുന്നു. സൊബ്രോ
റ്റിയിൽ ചേരാൻ തന്ത്രശക്തി താഴപരമില്ല

என் அரியிச்சுதான். அது எனதைக் கேட்டு
உடன் சொல்லும் வாழ்வுகளைக் கீழ்க்கண்
கெட்டிகொடுத்திருக்கின்றன. கோல்ளி மாட்டுக்கலி
புள்ள அது நிரமிச்சிடுகிறது. கோல்ளி ஜி
விதம் மடுத்த வாய்வரான் எனதை. ஹனி
யும் அண்ணென ஜிவிக்கான் ஆவில்ல. கூஷி
கள் வேள்ளி பிரதேகம் ஸபலம் அவர்கள் அ
டூவடிச்சிடுகின்றன. கூடுகூஷி ஸபவாயமான்
அவிடுகிறது. ஸபத்தைமாயி ஜிவிக்காடுகிற
தேவிகள் வேள்ளியான் எனதை ஸமர செய்
த்தத். சொல்லும் ரூபீகரிச்சுதோட படிந
யிவங்கிக்கைப்பூட்டுவர ரெங்குதித் தூ
ஸ்ரீ ரீதி உள்ளாயிடுகின்றன. பெரியதில்
வீடுக்கலை தாக்கொடி தான்திதிங் முவழும்
க்கு உமர்க் காள்ளி வாய் ஸமயத்து எனதை
ஒடுக்குவதற்கு காருத்தித் தீருமான உள்ளாக்காமென்
உரிப்பு பாண்டிருளைகிலும் நடபடிக்கல்
என்று தொன் உள்ளாயிடுவு.

கல்லூர் ஜில்லையில் எடுவதற்கிடிலும் கா
ஸர்஗ோய் குடும்பங்களிலும் சீமேனியிலும் நிற
வயி குடும்பங்களில் ஸமலங் அடைவது
சிட்டுகள். ஹவுரை ஜீவிததாவதைக்கும் வழி
துப்பத்தமலூ. கோ-எண்புரேரையில் சொரெஸ்ரி
யூட் டாக்மாயி காஸர்஗ோய் பெரிய
தில் அபைக் வீடுகள் நிற்முடிபுத்தக்கி
திட்டுகளைக்கிலும் அதிலைச் சிலவாரவும்
ஸஹகருவும் ஸங்பெரிசு சோருப்புகள் உ
யர்னிட்டுகள். தொഴில் ஸுரக்ஷத்தக் வே
ளி அறங்கிப்பு தழுத் பலிஶைலாங், பேஸுர்
ஸ்ராஸ் நிற்மூலான் துக்கனியவ பலிஶைலக
ரூட் அலைவ காரளா ஸஜீவமாயி மு
ளோடு போகுநிலூ. கேச்சு ஸுரக்ஷ ஏற்ற
பேரில் காரை குடும்பத்திகுங் ரள் பஸு
கலை வீதை நக்கியிடுகூடு. ஏற்றால் பஸு
கலை குடும்பத்திக்கு வைக்கும் தூ அதிகை
பலிக்கானாகுத் ஸாப்பதறுமிலூத்தமயும் ஹு ப
ஹதி காருமாயி முளோடு கொள்ளு போகு
ந்திக் தக்கால் நித்தகைங்குள்ளக். குடிவைக்கு
தினிக் குடும்பத்திக்கு குடும்பத்திக்கு பெப்பு லெகூ
க்கும் ஸமாபிசுக்குடும்பத்திக்கு எலூபார்க்கு
ஒரே போலை லட்டுமாக்கான் காலையுள்ள
உபலோகதாக்கள் பறாதி பரியுகூடு.

എക്കപ്പക്ഷീയമായി നടപ്പിലാക്കുന്ന തരത്രതിലുള്ള പുനരധിവാസ പദ്ധതികൾ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് കൂടുതൽ സങ്കേർണ്ണമാക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. ഭൂരാഹിത്യത്തിലോടു പ്രശ്നങ്ങളെ പൂർണ്ണമായ തോതിൽ ഉൾക്കൊണ്ടുകൊണ്ടുള്ളാതെ പ്രശ്നപരിഹാരം ശാശ്വതമാവില്ല. അധികാരി വർഗ്ഗത്തെ അസ്വസ്ഥമാക്കിക്കൊണ്ട് മാത്രമേ ഈക്കാരുട്ടിൽ ബാഹ്യപ്രക്ഷമായാറു മുടം സാധ്യമാവു. ■